

Ραδιοφωνική έμπομπή διά τήν 11 ην
Μ α ρ τ ί ο υ 1973, ήμέραν Κ Υ Ρ Ι
Α Κ Η Ν καί Ώραν : 20.00 - 20.30

Τήν έμπομπήν παρουσιάζουν ό ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καί ό ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ -
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδῶ ή ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ .

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έλα Γιάννο μου, έλα... Τελευταία Κυριακή τής 'Αποκοιηῆς από-
φε καί τ' γλέντια σταματῶνε. "Όσο διασκεδάσαμε, διασκεδάσαμε
καί από αύριο, νηστεία καί προσευχή.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποιά γλέντια ; Ποιά 'Αποκοιηά ; Εἶδες κανέναν μασκαρῶ πουθε-
νά ; Εἶδες κανένα πιερρότο, παμμιά κλομπίνα, κανένα ντόμινο
έστω, κανένα διάβολο, άνθοπόλιδα, άράπη μέ κελεμπία , εἶδες
παμμιά μάσια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ομολογῶ ότι ὄχι.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τότε για ποιές 'Απόκοιηες μου μιλάς ; Για ποιό Καρναβάλι ;
Πηγες, σέ κανένα χορό ; Σέ πείραξε έξυπνα καί πονηρά παμμιά
χαριτωμένη μάσια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δυστυχῶς ὄχι...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τότε τί μου λές ότι πέρασε τό Καρναβάλι ; Πῶς πέρασε άφου
έμεις οὔτε τό νοιώσαμε καθόλου ; Θαντάζομαι ότι έσεις οί πα-
λαιότεροι άθηναῖοι, μέ πόση θλίψη καί πόση μελαγχολία θά
βλέπετε νά περνοῦν αυτές οί τρεῖς εβδομάδες τής 'Αποκοιηῆς,
βουτηγμένες στήν σοβαρότητα καί στήν άναμφία...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ σωστοί καί οί δύο χαρακτηρισμοί που έδωσες για τό σύγ-
χρονο καρναβάλι : Σοβαρότης καί άναμφία... Που εἶναι τά
παληά χρόνια του άθηναῖου καρναβαλιου, που πήγαινες στό
σπίτι σου καί τά ρούχα σου ήτανε γεμάτα χορτοπόλεμο...

ΓΡΑΝΝΙΑΝΗΣ

θαίνεται λοιπόν ότι γλεντούσε πραγματικά όλος ο κόσμος στην παλιά 'Αθήνα την εποχή του Καρναβαλιού, και είναι χαρακτηριστικοί οι ωραιότατοι στίχοι του άλησμόνητου φίλου μας, του Γιώργου 'Ασημακόπουλου, στίχοι που άπευθύνονται από έναν άτυχο έρωτευμένο στην αγαπημένη του που θέλει να γλεντήσει και της λέει :

"Όσο βαστά ή 'Απόκρηα, γλέντα, μή βαρεθής
μέ μασπαράδες συντροφιά, γύριζε νύχτα μέρα
κι'όταν τελειώση ή 'Απόκρηα και μοναχή βρεθής,
έλα να κάνωμε μαζί, την Καθαρή Δευτέρα.

"Όσο βαστά ή 'Απόκρηα, άγνωστοι και γνωστοί
θά βρίσκωνται παρεια σου, λευκή μου περιστέρα
μά σαν τελειώση ή 'Απόκρηα και 'ρθη Σαρακοστή,
έλα να κάνωμε μαζί, την Καθαρή Δευτέρα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μπράβο που θυμήθηκες αυτούς τους στίχους του μακαρίτη του Γιώργου 'Ασημακόπουλου, γιατί δεν είναι μόνο χαρακτηριστικοί μά και αντιπροσωπευτικοί μιας ολοκληρης εποχής κι'έχουν και την άπόλυτη επικαιρότητα του τέλους της 'Αποκρηάς με την έναρξι της Σαρακοστής. "Όμως σήμερα βρισκόμαστε στην τελευταία Κυριακή και δεν πρέπει να παραλείψωμε να θυμήσωμε στους άπροατάς μας, τί πανζουρλισμός γινότανε αυτήν την τελευταία μέρα στην παλιά 'Αθήνα, ιδίως με την καθιερωμένη παρέλασι του Καρναβάλου με τά άρματα που άνολουθοσαν.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

'Εμείνο που θα ήθελα να σε ρωτήσω είναι τό έξης : "Όλη αυτή ή παρέλασις των άρμάτων του Καρναβάλου, ήτανε οργανωμένη υπόθεσις ή πήγαινε όποιος ήθελε να έτοιμάση ένα άποικρηάτιο άρμα και να περελάση στην όδόν Σταδίου ;

ΓΙΑΝΝΟΥ ΔΑΚΗΣ

'Απόλυτα οργανωμένη και με μεγάλη μάλιστα άυστηρότητα.
'Η ιστορία ξεκινούσε δυό μήνες πριν από την 'Αποκρηά με την σύστασι μιας 'Επιτροπής που έλέγετο Κομιτάτον των 'Αποκρέω.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί ποιά ἦτανε τὰ μέλη αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ μάλλον τοῦ Κομιτάτου ὅπως λεγότανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὰ μέλη τοῦ Κομιτάτου ἦτανε οἱ ἐξέχοντες δημοσιογράφοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ Ἄδωνις Κύρου, ὁ Καλαποθάκης, ὁ Τάνης Δαραλέξης, μερικοὶ θεατρικοὶ συγγραφεῖς ὅπως ὁ Νίκος Λάσκαρης, ὁ Γεώργιος Τσοκόπουλος, ὁ Τίμος Δεπάστας, ὁ Τίμος Κωραϊτίνης, ἓνας ἢ δύο ζωγράφοι ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὅπως ὁ Ἰακωβίδης καθηγητὴς τοῦ Πολυτεχνείου ἢ ὁ περίφημος πορτρατίστας Παῦλος Παθιόπουλος, ὁ δήμαρχος Ἀθηναίων καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὅπως καὶ ἓνας δύο πραπεζίτες ἢ χρηματιστὲς ποὺ προσέφεραν καὶ χρηματικὰ βραβεῖα καὶ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσι γιὰ τὸ Κομιτάτο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ, τὸ Κομιτάτο μὲ ἄλλα λόγια, κάπου θὰ ἔπρεπε νὰ βρισκεται συγχε ντρωμένη γιὰ νὰ παρακολουθῇ τὴν παρέλασι τῶν ἄρμάτων.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια. Στὴν σημερινὴ πλατεῖα Κλαυθμῶνος, βρισκότανε τὸ κτίριο τοῦ Ἐπιχειρηματικοῦ Οἰκονομικῶν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου. Ἡ εἴσοδος του, ἦτανε ἀπὸ τὴν πίσω πλευρὰ, ἀπὸ τὴν πλατεῖα Κλαυθμῶνος καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν ὁδὸν Σταδίου. Ἐκεῖ λοιπόν, ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ὁδὸν Κοραῆ, στήνοντανε μιὰ ἐξέδρα, ξύλινη καὶ μακρόστενη καὶ ἀπ'αὐτὴν τὴν ἐξέδρα ἡ ἐπιτροπὴ παρακολουθοῦσε τὴν παρέλασι τῶν ἄρμάτων ποὺ ἦτανε δύο εἰδῶν : Τὰ διακοσμητικὰ ἄρματα καὶ τὰ σατυρικὰ ἄρματα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λέγοντας διακοσμητικὰ ἄρματα τί ἐννοεῖς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐπὶ τῆς ἐξέδρας ἦσαν ἡ τεσσάρων ἀνθοπωλῆς, ὁ Φλεριανός, ὁ Καντόρος, ὁ Τσοῦτσος καὶ ὁ Κιτάντης. Αὐτοὶ οἱ τεσσάρων ἀνθοπωλῆς ἦτανε οἱ πρῶτοι ποὺ παίρνανε μέρος στὴν παρέλασι τῆς τελευταίας Κυριακῆς, παρουσιάζοντας ἀνθοστολισμένα ἄρματα μὲ κάποια ἀναπνεύματα φυσικὰ. Παραδείγματα εἰς χάριν : Ἡ Ἄνοιξις ἢ τὸ περιβόλι τῆς Ἀγάπης ἢ ὁ Λουλουδοκοσμος...

- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τώρα κατάλαβα. Φαντάζομαι τήν αναπαράστασι τῆς Ἀνοίξεως λόγου χάριν. Σ' ἓνα μεγάλο κάρρο - αὐτοκίνητα δέν ὑπῆρχαν τότε - θά εἶχε κατασκευασθεῖ μιᾶ εἰκόνα ἀνοίξεως. Ἔτσι δέν εἶναι ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Περίπου ἔτσι. Μιᾶ εἰκόνα ἀνοίξεως, μά τί εἶδους εἰκόνα ; Σκέψου ὅτι σ' αὐτό τό κάρρο, εἶχε στηθεῖ ἓνα ὀλόκληρο περιβόλι πού ὅπως ἔγραφαν τότε οἱ ἀφημερίδες, εἶχε διακοσμηθεῖ μέ πέντε χιλιάδες τριαντάφυλλα, δέκαπέντε χιλιάδες μαργαρίτες καί κάπου πενήντα ὀνάδες πρασινάδα καί ἄλλα λουλούδια τοῦ ἀγροῦ. Σέ μιᾶ μεγάλη κυκλική πόρτα ἀπό παφασωτά ξύλα, ντυμένη καί αὐτή μέ λουλούδια, στεκότανε ὄρθια μιᾶ πεντάμορφη κοπέλλα, λουλουδοστολισμένη καί αὐτή καί σκόρπιζε λουλούδια δεξιᾶ καί ἀριστερά στόν κόσμο. Ἄλλες πέντε ἕξη κοπέλλες, μέ ἀρχαϊκοῦς χιτῶνες καί γυμνά τά μπράτσα, τραγουδοῦσανε, στολισμένες ἐπίσης μέ λουλούδια κόκκινα, παπαροῦνες, μέσα στό λευκοκίτρινο ὄργιο τῆς μαργαρίτας. Ὁ ἀμαξῆς πού ὠδηγοῦσε τά τέσσερα ἄλογα ἦτανε ντυμένος περβολάρης μέ ἓνα μεγάλο φάθινο καπέλλο ἐνῶ τά ἄλογα ἦτανε καί αὐτά κατέφορτα ἀπό λουλούδια...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τό σύνολον θά ἦτανε ἐκπληκτικό. Ὁ κόσμος θά χειροκροτοῦσε καί θά ἐζητωκραύγαζε. Καί αὐτά τά ἄρματα θά πηγαίνανε σιγά σιγά βέβαια, γιά νά τά βλέπη καλά ὁ ἅμαξος ἀπό τό πεζοδρόμιο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μόνο ἀπό τό πεζοδρόμιο ; Σκέψου ἀγαπητέ μου Γιάγιο, ὅτι ἀπ' ὅλα τά παράθυρα καί τά μπαλκόνια καί τίς τερβέτσες ἀνόμητων σπιτιῶν καί τῶν ξενοδοχείων τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ὁ κόσμος κρεμότανε ὅπως τά σφαύλια... Τά ξενοδοχεῖα μάλιστα νοικιάζανε θέσεις στά μπαλκόνια τους καί τά παράθυρα μέ τρεῖς δραχμές τό ἄπομο... καί μέ καρέκλα μαζί, τέσσερης δραχμές. Ὅσο γιά τό περιβολάκι τῆς παλαιᾶς Βουλῆς...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Γιά στάσου, γιατί τώρα μέ μπερδεύεις. Εἶχε περιβολάκι ἡ Βουλή τῆς ὁδοῦ Σταδίου ;

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ήτανε λοιπόν τό γυναικεύο καπέλλο, ύπερ-άπαραίτητο γιά μιά έξι-
οπρεπή γυναικεία έμφάνισι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακόμη καί τά κοριτσάκια πού πηγαίνανε στό σχολείο, έπρεπε νά
φορούν καπέλλο. Καί είναι γνωστή ή άθηναϊκή ύστορία μις δασκά-
λας πού είδε μι' μαθήτρια του σχολείου νά καταφθάνη στό σχολείο
ξεσκούφωτη. Πού είναι τό καπέλλο σου ; τήν ρώτησε άύστηρά. 'Η μι-
κρή δικαιολογήθηκε ότι τής τό άρπαξε ο άνεμος. Καί ή δασκάλα
τής ειπε : "Έπρεπε νά γυρίση στό σπίτι σου καί όχι νά μου 'ρθης
στό σχολείο χωρίς καπέλλο σάν τήν σουρλουλού..."
- ΓΙΑ ΝΙΑΔΗΣ "Όστε αυτή ή αντίληψις ύπήρχε γιά τό γυναικεύο καπέλλο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αύτή καί χειρότερη άκόμη. Δέν κυκλοφορούσε καμμιά γυναίκα χωρίς
καπέλλο. 'Ακόμη καί οι γνωστές τρελλές των 'Αθηνών, ή περίφημη
Μαντάμ Πρ... ή κοιήτρια ή Διαμαντίνα καί ή γνωστή Τρελλο-Κατερί-
να, άκόμη καί μαντάμ Ροζού πού πήγαινε στην Βουλή καί δημιουργού-
σε έπεισόδια μέ τους ύπουργούς, φορούσαν κι' αυτές καπελλίνα. Μι-
κρά, μεγάλη, έτοιμόρροπα βέβαια, μέ κοκορόφτερα ή λουλούδια,
άλλά φορούσαν καπέλλα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' έχομε γυναικεύες μόδες στά καπέλλα, ένα χωρό : Τά καπέλλα
Σαρλόττ', καπελλάκια τόν, καπέλλα παννοτιέ σάν άνδρινα φαθάκια,
καπέλλα μέ φτερά πλύμ' ντ'ώτρός δηλαδή φτερά στρουθοκαμήλου,
αίγιρέττες πού ήτανε φτερά άερά λεπτά σάν πολυτρίχι, καπέλλα
πού ήτανε σάν μπαξέδες λουλουδιασμένοι, φαθάκια μέ βέλο, έγγλέ-
ζικης μόδας - αυτά τά φορούσαν κυρίως στό τέννις, γιά νά ύπο-
γραμμίζουν τήν άγγλική προέλευσι του λών-τέννις, καπέλλα λινα
πλατύγυρα, καπέλλα χωρίς μπόρ πού τά λέηανε καλόττες, σάν τά
σκουφάκια πού φορούν οι καθολικοί έπίσκοποι, είχαμε μπερέ
μπάσι καί μπερέ φρανσαι, είχαμε τουρμπάνια άνατολίτικα μέ ένα
στεράκι μπροστά, καπελλα Μινίς, μέ πλατύ τόν μπροστινό γυρο,
καπέλλα πάϊγ ντ' Ιταλί, καπέλλα 'Ιρλάντ' καπέλλα, καπέλλα,
καπέλλα...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

"Αν δέν μέ θές - ἔν δέν μέ θές
 ἔν δέν μέ θέλεις νά περνῶ
 βάλε νά φρα - βάλε νά φρά -
 βάλε νά φράξουῦ τό στεβό...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μ'αὐτά τὰ τραγούδια ἀνεβαίνανε τήν ὁδόν Σταδίου οἱ μασκαράδες ἄλλοι πεζοί, ἄλλοι μέ ἀνοιχτά ἀμάξια καί φτάνοντας στήν πλατεία Συγκτάγματος, ἐπιστρέφανε πάλι καί κατηφορίζανε τήν Σταδίου, ἐνῶ ἄλλες συντροφιές μασκαράδων ἀνεβαίνανε καί ἀνταλλάσσανε μέ τοὺς ἄλλους ἄστεϊα, πειράγματα, χαρτοπόλεμο, σερπαντίνες καί κτυπήματα μέ φοθοκες, ὅλα αὐτά μέ κραυγές καί ἀπορηάτικα συνθήματα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Μέ ἄλλα λόγια τήν τελευταία Κυριακή, ἀναστατωνότανε κυριολεκτικά ἡ Ἀθήνα μέ τοὺς μασκαράδες. Καί μέσα σ' ὅλη αὐτή τήν ὄχλοβοή, ἀκουγόntonταν καί οἱ μῦντες μέ τό : ταρατατζούμ - τζούμ - τζούμ... ταρατατζούμ - τζούμ - τζούμ... Πού ἔλεγαν ὅτι ἐκτός ἀπό τήν στρατιωτική μουσική, ἔπαιρνε μέρος σ' αὐτή τήν ἀπορηάτικη παρέλασι καί ἡ μῦντα τοῦ ὄρφανοτροφείου Κατζηνώστα, πού ἔπαιζε καί αὐτή ἐμβατήρια, περνοῦσε καί ἡ μανδολινάτα τοῦ Λάβδα, σ' ἓνα μεγάλο κάρρο ~~ἀπορηάτικη παρέλασι~~ διασκευασμένο σάν μεγάλη, τεράστια κιθάρα μέ χρυσά σχοινιά γιά χορδές... "Ἐτσι ἦτανε ἡ ὄχι :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Ἐτσι ἀκριβῶς. Μέσα στό κούλωμα τῆς κιθάρας ἦτανε καθισμένα τὰ κορίτσια πού παίζανε μαντολίνο καί ἀπ' ἔξω οἱ νέοι πού ἀπομπανιάρανε μέ τίς κιθάρες τους καί τραγουδοῦσαν ὅλοι μαζί.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Φαντάζομαι ὅτι ὁ κόσμος θά ἐνθουσιάστηκε μέ αὐτό τό ἄρμα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Ὅλοι χειροκροτοῦσαν, μά ἐπεβλήθη ἓνα συριστικό : Σ... σ... σ... γιά νά πᾶθουν τὰ χειροκροτήματα καί ν' ἀκουσθῆ ἡ καντάδα τῆς μανδολινάτας, πού μιά χρονιά πῆρε τό πρῶτο βραβεῖο, γιὰτί ὅλοι οἱ ἄνδρες ἦτανε ντυμένοι κᾶτασσοι περρότοι μέ μαῦρες φουντωτές κολλερέτες καί μαῦρα μεγάλα κουμπιά, ἐνῶ οἱ

γυναίκες, ήτανε ντυμένες μαύρες κολομπίνες μέ λευκές πολερέττες
καί λευκά μεγάλα κουμπιά...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τό θέαμα ήτανε αξιόλογο ιδίως γιά τήν 'Αθήνα τής εποχής εκείνης
καί δικαίως χειροκροτήθηκε τό ἄρμα τής Μανδολινάτας. Κι' ἔγραφε
ὁ Σουρής στήν περιγραφή τοῦ Καρναβάλου :

Νά 'τα, νά 'τα, νά 'τα, νά 'τα

τά κορίτσια πού μᾶς φέρνουν τήν γνωστή Μανδολινάτα
μέ γλυκύμολπα τραγούδια στής κιθάρας τους τό φόντο
κι' ἱκανοποιοῦν τ' αὐτιά μας μέ τό πρίμο καί σεγκόντο.
μέσα στήν πεζή ζωή μας, νοιώθουμε ὅλοι ἄλλες χάρες
μέ τοῦ μουσικοῦ τοῦ Λάβδα τίς ^{μαντολινο - κιθάρες.} ~~μαντολινο - κιθάρες.~~

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἐνα ἀπό τά κομικά ἄρματα πού ἔκανε τόν κόσμο πολύ νά γελάση
ἦτανε ὁ " Ποντικόγαμος ".

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ποιός εἶπες ; 'Ο Ποντικόγαμος ; Δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο γάμος τῶν ποντικῶν. Σ' ἕνα μεγάλο κάρρο, πού παρίστανε
τό ἐσωτερικό μᾶς ἀποθήκης, μέ νταμιζάνες καί ἀράχνες, μέ
τεράστια μεφάλια τυριοῦ - ψεύτικα βέβαια, ἐκινούνητο καμμιά
δεκαριά ἄνθρωποι, ὅλοι ντυμένοι ποντίκια ... ὄρθια. Φορούσανε
γυρίζο μαγιό κολλητό στό σῶμα τους, εἶχανε μιὰ μακρούά λεπτή
οὐρά καί μιὰ μάσκα ποντικοῦ στό πρόσωπο. Μέσα σ' ὅλους αὐτούς
τούς ποντιπούς, ἦτανε καί μιὰ ποντικίνα, ἴδια ντυμένη ἀλλά
μέ λευκά πέπλα σάν νύφη... καί ἀκκιζότανε ἡ ποντικίνα νύφη
γύρω ἀπό τόν γαμπρό, ὅταν ξαφνικά ὁ ἄνθρωπος πού ὡδηγοῦσε τό
ἔλογο τοῦ ἀραμπᾶ, σήκωνε μιὰ ὑπερμεγέθη σιοῦπα καί κτυποῦσε τ
δάπεδο τοῦ κάρρου του. Τότε τά ποντίκια τρέχανε τάχα φοβισμέ-
να νά κρυφτοῦνε πίσω ἀπό τίς νταμιζάνες καί σέ λίγο ξαναβγαί-
νανε καί πλανόντουσαν ἀπό τά χέρια γιά νά τραγουδήσουν τό
γνωστό λαϊκό τραγούδι : Πέντε ποντικοί βαρβάτοι...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία μουσικῆς) Πέντε - πό... μωρ' πέντε πό...
Πέντε ποντικοί βαρβάτοι...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Είδαμε και τόν γάμο της κοντινίνας... φαίνεται όμως ότι ένας γάμος, γινότανε πολύ συχνά αποκριτικό θέαμα, γιατί έχω ακούσει ότι έρχότανε κι' από τήν θήβα ένας βλάχικος γάμος πού έπαιρνε μέρος στήν παρέλασι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Και μάλιστα, μέ τήν διική του όρχήστρα : Γκιάντες, κίπιζες και νταούλια. Επίσης πέρασε κάποτε και γάμος γύφτινος μέ βιολιά και κλαρίνα κι' ένας γάμος κρητινός, μέ μαντινάδες πού τίς συνωδεύανε λίρες και ταμπουράδες.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Θέλεις νά σέ καταπλήξω ; Εά σου πω δυό μαντινάδες πού τραγουδούσανε τότε σ' αυτόν τόν κρητινό γάμο
- "Έφερε σύ τήν λύρα σου κι' έγώ τόν ταμπουρά μου
και πάμε νά γλεντήσωμε, κάτω στήν πεθερά μου...
Τήν νύφη έγώ πού αγαπώ, στίς χάρες δέν είν' άλλη
γιατί έχει κάλλη κι' όμορφιές και λίρες στο τσουβάλι...
βλάχικους
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Μαζί μέ τά λαϊκά αυτά άρματα, μέ τούς ~~βλάχικους~~ γάμους και τά γύφτινα πανηγύρια, οί άθηναίοι βλέπανε και άρματα αίσθηματινά όπως τό περίφημο άρμα, πού ήτανε έμπνευσμένο από ένα τραγουδι τότε της μόδας, τό " Φιλί της Κολομπίνας ".
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Τό ξέρω αυτό τό περίφημο τραγουδι του μακαρίτη Αντώνη Βώττη μέ μελωδία της γυναίκας του Λόλας Βώττη, γιατί έζησε και πέρα από τήν εποχή του αφού τραγουδιέται ακόμα και σήμερα. Νά πρώτη φορά ακούω πώς είχε γίνει και αποκριτικό άρμα
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Στήν πραγματικότητα δέν ήτανε άρμα αποκριτικό μέ τήν αληθινή σημασία της λέξεως άρμα. Ήτανε ένα άμάξι μέ δυό άλογα, μία βιτόρια όπως τήν λέγανε τότε, μέσα στήν όποία καθότανε μία κολομπίνα, μόνη της. Δεξιά και άριστερά από τήν βιτόρια, περνούσανε δυό μόνιπα, μέ πανταδόρους ντυμένους πικρότους πού τραγουδούσανε μέ κιθάρες τό περόφημο αυτό τραγουδι, πού τό επανελάμβανε και ό κόσμος από τά πεζοδρόμια και τά μπαλκονοπαράθυρα του όρόμου.

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Γι' αυτό αξίζει να το επαναλάβωμε κι' έμεις σήμερα, γιατί άσφαλώς κάποια από τις γκριζομάλλες μας άκροάτριες, θά ήτανε ντυμένη πολομπάνα στην έποχή της και θά έδωσε κανένα τέτοιο άποκηάτινο φιλί. Γιατί κι' μήν της τό θυμήσωμε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ας τό θυμηθώμε λοιπόν κι' έμεις αυτό τό τραγουδι, άφού άσφαλώς τό τραγουδήσωμε κι' έμεις στα νειάτα μας.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) 'Εδοίμασα τό χείλησ
 μιξς μικρούλας καστανής
 και φιλάπτε ήπια χίλια
 από τό στόμα μελαχροινής...
 Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τελευταία Κυριακή άγαπητέ μου Δημήτρη και' δέν πρόκει να παραλείψωμε ν' αναφέρωμε τό μεγαλύτερο και' πιο διασημεδαστικό θέαμα της τελευταίας Κυριακής, τόν ποιητή του πάρου, τόν περίφημο Θεοδοσίου
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και' βρέ Γιάννη, τόν Θεοδοσίου, τόν πανόδοιο ποιητή που' πραγματικά τόν περιμένανε ύλοι οι 'Αθηναίοι μέ άνυπομονησία.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Αυτός νομίζω πώς ήτανε ζωγράφος, λαϊκός ζωγράφος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι άκριβώς ζωγράφος, μά έπιγραφοποιός. Κατοικούσε στα Πετραλώνε και' έλεγε πώς είναι και' δημοσιογράφος, άφού εξέδιδε κάθε τόσο μία έφημεριδοουλα μέ στίχους μέ τόν τίτλο : 'Ο μικρός Ρωμηός.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ναι, ο Μικρός Ρωμηός. Είχε μιμηθεί τόν τίτλο της έφημερίδας του Σουρή, ο Ρωμηός και' στην έπικεφαλίδα έγραφε :
- 'Ο Μικρός Ρωμηός, του ποιητου Θεοδοσίου
 κατοίκου Πετραλώνων και' θησειού.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Εβγαζε λοιπόν τήν έφημερίδα του, μέ στίχους της καμίας ώρας στούς όποιους περιέγραφε τά σπάνδαλα της γειτονιάς, όχι μόνο της δικής του γειτονιάς, αλλά κάθε γειτονιάς της 'Αθήνας.
- 'Η άναγγελία κάθε σπανδέλου έρχιζε πάντα στερεότυπα μέ τήν φράση : Πάρτε να διαβάσετε...

- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τό ξέρω αυτό. θυμῶναι μάλιστα καί μερικούς ἀπό τοὺς στίχους του : Πάρτε νά διαβάσετε καί νά διασπεδάσετε
 Πάρτε νά διαβάσετε τί ἔπαθε μιά χήρα σιὰ Πετράλωνα πού ἔχασε τόν ἄντρα της καί γύρευε ἄλλονα...
 Πάρτε νά διαβάσετε καί ἀπό τὰ γέλια νά σιάσετε νά μάθετε πῶς ἡ χήρα εἶχε μπλέξει μ' ἓνα μπακάλη πού αὐτός ἦτανε μπλεγμένος μέ μιάν ἄλλη...
 μά αὐτή ἡ δεύτερη, ὅταν τό 'μαθε δέν πονοκεφάλιασε μά πῆγε καί βρῆκε τήν χήρα καί τήν ἐξεμάλλιασε...
 Πάρτε νά διαβάσετε τί ἔπαθε ἓνας ὑδραυλικός στό Παγκράτι πού ἔφαγε ἔσλο τῆς χρονιάς του ἀπό τόν χωροφύλακα τόν Σταμάτη
 γιατί καφεουρευότανε τήν κόρη τοῦ χωροφύλακα τήν Παρία καί τόν ἔβιασε ὁ χωροφύλακας καί ἔγινε μεγάλη φασαρία.
 Πάρτε νά διαβάσετε καί νά διασπεδάσετε...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό περίεργο εἶναι ὅτι ὁ Θεοδοσίου, πουλοῦσε γενναῖα τήν δισέλιδη ἐφημεριδοῦκα του καί οἰκονομοῦσε περισσότερα ἀπ' ὅσα ἔβγαζε ἀπό τήν τέχνη τοῦ ἐπιγραφοποιοῦ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ "Ἔτσι ὁ ποιητής τοῦ κάρρου, ὁ Θεοδοσίου, εἶχε γίνει τό κλοῦ, ἡ μεγάλη ἀιτραξιὸν τῆς τελευταίας Κυριακῆς...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόσο πολὺ πού βρισκόντουσαν πολλές φορές συντροφιές, λαϊκές συντροφιές βέβαια, πού τόν ^{ἀγκαζάρανε} ~~ἀγαθότατα~~ καί γιὰ τήν ἐπομένη τῆς τελευταίας Κυριακῆς, τήν Καθαρή Δευτέρα, νά τόν πάρουνε μαζί τους σιὰ πατροπαράδοτα Κούλουμα, γιὰ νά ἔχουνε συνέχει στήν διασπείρασί τους.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Μόῦ ἔλεγαν ὅτι πολλοὶ γλεντοπόποι τῆς τελευταίας Κυριακῆς, δέν πῆγαιναν καθόλου νά κοιμηθοῦνε σιὰ σπίτια τους, μά ἀφοῦ ξενουχτούσανε πίνοντας καί τραγουδοῦντας ὅλη τήν νύχτα, ἕως τὰ ξημερώματα, ξεκινούσαν γιὰ τὰ Κούλουμα τῆς Καθαρῆς Δευτέρας ὅπου συνεχίζανε τό νυκτερινό γλέντι. Εἶναι ἀλήθεια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀληθέστατο. "Ὅχι βέβαια ὅλοι οἱ ἀθηναῖοι, μά ἰδίως οἱ λαϊκοὶ ἐννοοῦσαν νά παρατείνουν τό κυριακάτικο ξεφάντωμα καί σιὰ Κούλουμα.

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί είναι γνωστόν ὅτι πηγαίνανε γιά τά Κούλουμα στίς στήλες τοῦ Ὀλυμπίου Διός.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτός ὁ τόπος γιά τά Κούλουμα, ἦτανε καθιερωμένος πρίν ἀπό τήν ἐποχή τοῦ Ὀθωνος, πρίν ἀπό τά 1800 μέ ἄλλα λόγια. Ἄφου ἔχομε γι' αὐτό μιᾶ ἀναμφισβήτητη μαρτυρία, ἑναός κάποιου Σπυριδιώνη...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Σπυριδιώνη ; Τί ἦτανε αὐτός ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἕνας ἀγαθός καί ἀνεξίτητος τρελλός πού ἔβριζε ὅλον τόν κόσμον καί τά εἶχε κυρίως μέ τούς βασιλεῖς τοῦ Ὀθωνος. Αὐτός ἦτανε παράδοξα ντυμένος. Φοροῦσε μιᾶ στολή πράσινη, κάποιου φιλέλληνοσ ἀξιωματικοῦ μέ ἕνα σωρό παράσημα, τενεκεδένια παράσημα στό στήθος του καί ἕνα στρατιωτικό πηλήκιο μέ φτερά ἀπό κόττα. Αὐτός λοιπόν ὁ Σπυριδιώνης παρέσυρε τόν κόσμον γιά τά Κούλουμα φωνάζοντας : Πασπαράδες καί πολῖται - στίς Κολόννες νά βρεθῆτε - καί νά φῶτε καί νά πιῆτε - καί νά χιλιοεύφρανθῆτε - Πασπαράδες καί πολῖται...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ἄπό τήν ἐποχή τοῦ Ὀθωνος λοιπόν εἶχε ἐπικρατήσῃ ἡ συνήθεια νά πηγαίνουν στίς στήλες τοῦ Ὀλυμπίου Διός οἱ ἄθηναῖοι γιά τήν Καθαρή Δευτέρα. Κι' ἐκεῖ πιά θά γινότανε γλέντι πού θά ἔχανε ἡ μάνα τό παιδί καί τό παιδί τή μάνα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄρχει νά σοῦ πῶ, ἀγαπητέ μου Γιάννη, ὅτι στά Κούλουμα, πηγαίνανε καί ὅλοι οἱ λατερνατζήδες τῶν Ἀθηνῶν καί ὅλοι ὅσοι διαθέτανε ρομβίες. Χορός καί τραγοῦδι, τραγοῦδι καί χορός καί φαγοπότι, νηοτήσιμο ὄμιος...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Δηλαδή, τό μόνο πράγμα πού κρατοῦσαν οἱ ἄθηναῖοι ἀπό τήν ἕναρξι τῆς Σαρακοστής, ἦτανε ἡ ἀσπηρή, ἀσπηρότατε νηστεία. Ἐλῆές, ταραμίς, καβούρια, χαλβᾶς καί μαρουλάκια μέ ξυδι ρόμα καί κάρδαμο...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρὸ παντός λαγάνες. Χωρίς λαγάνες δέν μποροῦσε νά πάνη Καθαρή Δευτέρα ὁ ἄθηναῖος.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κατά τὰ ἄλλα ὅμως, ξεφάντωμα πλήρες...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξεφάντωμα, τραγούδι καὶ χορός ὁμαδικός, κυρίως συρτός
στὸν ὅποιον ἔβλεπε νὰ πιάωνται ἀπὸ τὰ χερια πέντε ἕξη δι-
φορετικές συντροφιές, εἴκοσι τριάντα γλεντοπόποι καὶ τρα-
γουδοῦσενε μὲ συνοδεία λατέρνας... Ἡ' ἔναφες γειτόνισσα -
κακοῦργα δολοφόνισσα....

ΚΑΒΙΣ ΔΕΗΑΡΔΟΥ (μὲ συνοδεία πιάνου) Ἡ' ἔναφες - μ' ἔναφες
Ἡ' ἔνάφαν τὰ ναζάνια σου
Ἡ' ἔνάφαν τὰ ναζάνια σου
τὰ κονηρά ματάκια σου...
Ἡ' ἔναφες, μ' ἔναφες
μ' ἔναφες γειτόνισσα
μ' ἔναφες γειτόνισσα
κακοῦργα δολοφόνισσα...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.